

blive løst fra det undersaatlige Forhold i de forskjellige Lande i Europa, ved jeg oprigtig talt ikke, hvad det skal bestille. Vi have i tidligere Dage ladet os nøie med, at det andet Thing havde gennemset de enkelte Tilfælde, som et saadant Lovforslag omhandlede; det er først i det sidste og maasse ogsaa det næstsidste Aar, at vi efter Forslag af det ærede Medlem, der nu stillede dette Forslag, have nedsat et Udvalg, men det forekommer mig, at vi saa vidt muligt skulle undgaa overflødige Udvalg, og at vi gjerne kunne vende tilbage til den gamle Regel, da der dog ikke er fremkommet Indsigelse mod nogen enkelt af de Personer, Lovforslaget omhandler.

Bajer: Det er min Overbevisning, at Nedsættelsen af et saadant Udvalg ikke væsentlig vil sinke Sagen. Paa den anden Side forekommer det mig rigtigt, at der ved et Lovforslag som dette, hvor det er af Bigtighed, at de to Thing ere nogenlunde enige om at følge de samme Grundsatninger, og, naar der i det ene Thing er udtalt Tvivl om tidligere Grundsatninger, ogsaa fremkommer en Yttring fra det andet Thing derom. Da der imidlertid ikke gives nogen Leilighed til at ytre sig derom i Form af Afstemning, forekommer det mig, at det kun kan ske paa den Maade, at der nedsættes et Udvalg, som afgiver Betænkning. Naar den foreligger, vil det vise sig, hvorvidt Thinget i sin Helhed tiltræder den Betænkning, som er afgiven af Udvalget.

Sjorring: Jeg maa protestere imod Rigtigheden af den Grundsatning, det ærede Medlem nu udtalte. Naar der Intet bliver forelagt til Afstemning, ere vi ikke bundne ved, hvad En eller Anden udtaler i Udvalgets Betænkning. Der har ofte foreligget Udvalgsbetænkninger, som jeg har havt grumme store Indvendinger at gjøre imod; men naar det er Noget, der kun er fremkommet fra den enkelte Ordfører i Udvalget, vil Ingen i de paagjældende Tilfælde kunne paastaa, at Thinget har godkjendt disse Udtalelser, naar der ikke i den Anledning har fundet nogen Afstemning Sted.

Winther: Det forekommer mig dog, at det, naar der er Tale om et Forhold af saa stor Bigtighed som det at give Borgerret til fremmede Personer, kan være ganske i sin Orden, at man ogsaa for dette Things Bedkommende gennem et Udvalg undersøger, om det er ganske rigtigt, at denne Ret gives til disse Personer eller ikke; jeg antager, at det i ethvert Fald ikke kan skade, om der bliver nedsat et Udvalg af den Art. Jeg for min Part har desuden efter de Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer), det Gaab, at der maasse kan

komme noget Andet ud af det, og jeg skal derfor saa meget mere stemme for hans Forslag.

Berg: Jeg tror dog, at det ærede Medlem for Mors sætter Udvalgsbemærkningerne lid for lavt, naar han mener, at de slet ingen Betydning have, undtagen for saa vidt de ere ledsagede af Forslag. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at i den Tid, da Regjeringen satte noget mere Pris paa at være i Overensstemmelse med de Onsker og Anskuelser, som rørte sig i Rigsdagens forskjellige Afdelinger, end man har kunnet glæde sig ved i den sidste Tid, er mangt et Forbørn til et godt Lovforslag fremkommet paa den Maade, at det først er blevet behandlet i Udvalget, derefter har været Gjenstand for Forhandling mellem Udvalget og vedkommende Minister, og saa med eller mod dennes Onske fremsat i Udvalgets Betænkning, dernæst paany er optaget og saaledes er vorjet frem til Bevidsthed hos selve Rigsdagen. Det Sprog, at det Intet har at betyde, hvad der staar i Udvalgets Betænkninger, og hvad Udvalget mundtlig og skriftlig kan fremsætte, have vi i de senere Aar hørt ikke saa sjældent; men vi pleie ikke, synes det mig, at have hørt det navnlig fra det ærede Medlem, men derimod ikke saa sjældent fra Ministerbænken. Jeg tror imidlertid, at der i den Henseende maa nedlægges en Indsigelse, hver Gang en saadan Anskuelse om Betydningen af Udvalgenes Henstillinger i deres Betænkning fremkommer. Jeg tror ogsaa, at den Sag, her omhandles, er alvorlig taget af stor Betydning. En lang Række af Mænd, der ikke har Borgerret for Tiden, søger om at faae den, og jeg tror da, at det er ganske naturligt, at man nøie overveier, hvorvidt det er i det danske Samfunds Interesse, at de efter de opstillede Regler faae Borgeret. Nu siges det nok, at Ingen af os paa staaende Fod kan træde frem og sige noget imod disse Mænd, men det er ingenlunde Bevis for, at vi skulle lade Loven gaa igjennem uden Udvalgs Nedsættelse. Derfor man kunde sige, at ikke blot det ærede Medlem for Mors, men at vi Alle 102 vare saa fuldstændig overbeviste om Enhver af Ansøgnernes moralske og billige Ret til at faae den Borgerret, som de her søge om, dersom vi Alle havde saa klare Oplysninger for hver Enkelt's Vedkommende, at vi vidste, at vi handlede ret ved at give dem Borgerret, saa vilde jeg indrømme, at Udvalg var overflødig, men jeg for mit Vedkommende har ikke en saadan Overbevisning — for Afskilliges Vedkommende har jeg den — og jeg vil nok vide, hvormange i denne Sal der har den for hver Enkelt af disse Mænds Vedkommende. Naar det ikke er Tilfældet, kan jeg ikke se, at der kan være noget imod, at vi udvælge nogle Mænd af vor Midte til at agere Samvittighed for os i dette Tilfælde, saa at vi paa deres Ord kunne give vor Stemme til Lovforslaget. Have vi saa ved Siden af Indstillingen